



10 ГОЛОВНИХ ПРАВИЛ ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ



1. ЛАЯТИ І ВИЧИТУВАТИ ПІДЛІТКА - НАЙБЕЗГЛУЗДІШІ ЗАНЯТТЯ

Прочитавши дитині чергову лекцію або накричавши на нього, ви не отримаєте ніякого результату, крім негативного. Вона ще більше віддалиться від вас. Кожного разу, коли у вас виникає спокуса це зробити, уявляйте на її місці себе. Що ви будете робити, якщо на вас хтось накричить? Спочатку ви відчуваєте образу, агресію, бажання заплакати або відповісти, а в підсумку припиняєте спілкування з цією людиною. Так чому ви думаєте, що ваш крик повинен надати терапевтичний ефект вашій дитині? Рано чи пізно дитина перестане вас чути і закривається.

Висновок один: подібна модель спілкування неефективна насамперед для вас самих.

2. ДІТИ БОЯТЬСЯ РЕАКЦІЇ БАТЬКІВ

Навчіться не відчувати невдоволення своєю дитиною і приберіть критику. Зовсім! Підліток завжди відчуває, коли вам щось не подобається і коли ви нею не задоволені. Навіть якщо ви мовчите. А якщо ви на все реагуєте негативно, він починає відчувати тривогу. Спочатку він перестає вам довіряти, а потім вас сприймати. І він знайде вам заміну.

Діти хочуть з нами говорити. Але на ті теми, які їм дійсно цікаві. І тоді, коли відчувають, що ми їх схвалюємо. Ми ж зводимо спілкування з ними до явних або прихованих повчань, втрачаючи з часом авторитет в їх очах. Любіть своїх дітей такими, якими вони є, і не вимагайте від них неможливого.

3. ЯКЩО ПРОБЛЕМИ НЕМАЄ, СКАЖІТЬ СОБІ «СТОП!»

Задайте собі питання і чесно на нього дайте відповідь: вам просто щось не подобається в дитині або це дійсно проблема? Скажімо, якщо дитина пофарбувала волосся в зелений колір - це мало кому сподобається. Але чи це проблема? Це загрожує життю дитини? Це всього-на-всього спосіб самовираження, і переважна більшість підлітків проходять цей період. Я вчасно зрозуміла, що є надумані проблеми, а є - справжні.

4. ЯКЩО ПРОБЛЕМА ДІЙСНО Є - ПОСТАВТЕ КОНКРЕТНЕ І ЗДІЙСНЕННЕ ЗАВДАННЯ

Наприклад, якщо я розумію, що моя дочка ніколи не стане відмінницею, то не буду ставити перед нею і перед собою завдання зробити з неї відмінницю будь-яким шляхом. Це нерозумно. У кожного свої здібності і можливості. Я поставлю завдання поліпшити ті оцінки, які у неї є зараз. Не треба чекати від дитини того, що він не в змозі зробити.

5. ЗАВДАННЯ ПОДІЛЯЮТЬСЯ НА ПРОСТІ І СКЛАДНІ

Прості завдання батьки можуть вирішити без участі дитини. Складними вони називаються в тому випадку, коли дитина теж повинен щось робити. Для вирішення складного завдання потрібно, щоб дитина була з цим завданням згоден. Якщо у нього немає власної мотивації - завдання нездійсненне. Її доведеться міняти.

6. ЗАВДАНЬ НЕ ПОВИННО БУТИ БАГАТО

Не можна вирішувати відразу кілька завдань одночасно і безперервно. Домігшись якогось одного результату, порадійте і залиште дитину в спокої хоча б на півроку. Не потрібно ставити на потік нескінченне рішення задач.

7. ЯКЩО ПІДЛІТОК НЕ ХОЧЕ ВЧИТИСЯ, ЗАВДАННЯ БАТЬКІВ ДАТИ СЛОНУ МОРКВИНУ

Уявіть собі слона, на якому сидить вершник. Вершник - це те, чого ми хочемо. А слон - те, що реально може наша дитина. Якщо слон не хоче рухатися в тому напрямку, в якому хоче рухатися вершник, що відбувається? Перемагає слон. Наша батьківська задача стати поруч і похвалити слона; запропонувати йому морквину і, можливо, він потихеньку піде вперед.

Якщо від дитини відстати і перестати тиснути - вона почне робити вибір сама. Але щоб була мотивація, дитина повинна розуміти, що це її рішення.

8. П'ЯТІРКИ АБО ДВАНАДЦЯТКИ НЕ РОБЛЯТЬ ЛЮДИНУ ЩАСЛИВОЮ

У всіх людей різні здібності. Ось я погано малюю. Я могла б тренуватися по п'ять годин на день і один раз намалювала б прекрасного слона. Але тоді я не змогла б робити те, що у мене виходить найкраще і приносить мені задоволення. У мене не залишилося б часу на математику. Буває навпаки. Дитина талановита в малюванні, але батьки кладуть всі сили, щоб вона отримала п'ятірку з математики, загубивши при цьому свій талант до образотворчого мистецтва. Чи зробить ця п'ятірка дитину щасливою? Здібності треба розвивати.

Нам з чоловіком, а він теж професор математики, було нелегко прийняти той факт, що наша дочка відстає в навчанні і дуже погано рахує. До такої міри погано, що залишилася на другий рік в школі. Одного разу вона нам сказала, що щаслива, коли співає і доглядає за тваринами. І дай Боже! Ми з радістю прийняли цей факт і допомогли їй реалізувати себе в цьому.

У Голландії, коли розповідають про своїх дітей, кажуть так: «У мене є дитина, і вона - прекрасна!» Вам ніколи не стануть говорити, як вона вчиться і що вона вміє. Дитина є, і це щастя.

9. ЛЮДИ, ПОЗБАВЛЕНІ АМБІЦІЙ, ТЕЖ БУВАЮТЬ ЩАСЛИВИМИ

Просто зрозумійте і прийміть, що якщо вам потрібно, щоб ваша дитина була відмінником і в усьому першим, це не означає, що це потрібно йому. Не всім людям життєво важливо бути в усьому найкращими і визнаними. Багато дітей із задоволенням займаються тим, що їм подобається і що у них виходить, і з них виростають абсолютно щасливі і гармонійні люди. А відмінники, постійно відчуваючи підвищену тривогу і страх припуститися помилки, часто не знаходять себе у дорослому житті.

10. У ШКОЛІ НЕ ВЧАТЬ БУТИ ЩАСЛИВИМ

Є одна дуже корисна вправа, яке допомагає краще усвідомити батьківські завдання.

Візьміть аркуш паперу і розділіть його на дві частини. У лівій напишіть якості, які потрібні, щоб добре вчитися (посидючість, мотивація, пам'ять, шкільні оцінки, старанність, відповідальність, вміння дотримуватися правил). А в правій - якості, які необхідні для успіху і щастя в житті (впевненість в собі, здоров'я, внутрішня гармонія, емоційний інтелект, вміння спілкуватися). Тому, що ви написали в правій колонці, в школі не вчать. Це ми з вами повинні передати нашим дітям.

Завдання виховання полягає в тому, щоб до 18 років людина могла відповідати за власне життя.